

Załącznik 1

Kwalifikowalne obszary programowe Mechanizm Finansowy EOG na lata 2009-2014

Do celów ogólnych Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2009-2014 należy przyczynianie się do zmniejszania ekonomicznych i społecznych różnic w Europejskim Obszarze Gospodarczym poprzez pomoc finansową w obszarach priorytetowych wyszczególnionych niżej, oraz zacieśnianie relacji dwustronnych pomiędzy Państwami-Darczyńcami i Państwami-Beneficjentami.

Dla każdego **obszaru priorytetowego** ustalono obszary programowe (zobacz tabelę poniżej). W Regulacjach, obszar programowy definiuje się jako obszar tematyczny w obszarze priorytetowym z określonym celem oraz określonymi wymiernymi rezultatami.

Dla każdego **obszaru programowego** zdefiniowano jeden cel oraz kilka oczekiwanych rezultatów. Takie definiowanie celów służy zwiększaniu wpływu oraz celowości Mechanizmu, jak również ułatwianiu pomiaru oraz agregacji rezultatów w poszczególnych sektorach i Państwach-Beneficjentach, oraz pomiędzy sektorami i Państwami-Beneficjentami.

Każdy program musi być zgodny z tymi celami oraz oczekiwanymi rezultatami.

Obszar priorytetowy	Obszar programowy / Cel	Oczekiwany rezultat
Ochrona środowiska i zarządzanie	<p>Obszar programowy: Zintegrowane zarządzanie wodami morskimi i śródlądowymi</p> <p>Cel: Dobry stan środowiska w europejskich wodach morskich i śródlądowych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bardziej zintegrowany system gospodarowania morskimi i śródlądowymi zasobami wodnymi • Ustanowienie celów środowiskowych i planów zarządzania morskimi i śródlądowymi zasobami wodnymi • Poprawa infrastruktury gospodarki wodnej • Poprawa monitorowania wód morskich • Zwiększenie zdolności oceny i przewidywania stanu środowiska w wodach morskich i śródlądowych • Zwiększenie świadomości i edukacja w dziedzinie zintegrowanego gospodarowania zasobami wód morskich i śródlądowych
	<p>Obszar programowy: Różnorodność biologiczna i działania na rzecz ekosystemów</p> <p>Cel: Powstrzymanie utraty bioróżnorodności</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększony potencjał dla efektywnego zarządzania obszarami Natura 2000 i ich monitorowania • Uniknięcie fragmentaryzacji ekosystemów • Większa ochrona obszarów Natura 2000 przed niszczącymi wpływami zewnętrznymi poprzez ustanowienie stref buforowych • Zwiększona ochrona lokalnych ekosystemów przeciwko obcym gatunkom inwazyjnym • Wzrost świadomości społecznej oraz edukacji nt. różnorodności biologicznej i działań na rzecz ekosystemów, włączając w to wzrost świadomości społecznej oraz edukacji dot. powiązań pomiędzy różnorodnością biologiczną a zmianami klimatu oraz ekonomiczną wyceną ekosystemów • Wzmocniona integracja czynników dot. różnorodności biologicznej z politykami sektorowymi oraz ustawodawstwem • Zwiększony potencjał pozarządowych organizacji ekologicznych promujących różnorodność biologiczną
	<p>Obszar programowy: Monitoring środowiska oraz zintegrowane planowanie i kontrola</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wzmocnienie potencjału władz, w zakresie których znajdują się kompetencje dot. środowiska w relacji do zintegrowanego planowania i kontroli

	<p>Cel: Poprawa zgodności z prawodawstwem dotyczącym ochrony środowiska</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pełniejsze informacje na temat oddziaływania, stanu i trendów w zakresie ochrony środowiska • Zwiększona wymiana informacji na temat oddziaływania na środowisko, stanu i trendów między państwami-beneficjentami i innymi państwami członkowskimi UE • Zwiększona świadomość na temat monitorowania środowiska oraz zintegrowanego planowania i kontroli oraz edukacja w tym zakresie
	<p>Obszar programowy: Redukcja substancji niebezpiecznych</p> <p>Cel: Zapobieganie urazom i negatywnych skutków dla środowiska spowodowanych przez chemikalia i odpady niebezpieczne</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wzmocnienie zdolności do wdrażania i egzekwowania unijnych przepisów prawnych dotyczących chemikaliów i niebezpiecznych odpadów • Poprawa zgodności produkcji przemysłowej z unijnym prawodawstwem w zakresie chemikaliów i niebezpiecznych odpadów • Opracowanie przez władze strategii zarządzania odpadami niebezpiecznymi • Poprawa monitorowania niebezpiecznych substancji dla środowiska naturalnego • Zarządzanie niebezpiecznymi odpadami w sposób przyjazny dla środowiska • Zwiększenie świadomości i edukacja na temat niebezpiecznych substancji
Zmiany klimatyczne i odnawialne źródła energii	<p>Obszar programowy: Efektywność energetyczna</p> <p>Cel: Zmniejszone emisje gazów cieplarnianych i zanieczyszczeń powietrza</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa efektywności energetycznej w budynkach • Zwiększenie efektywności energetycznej w przemyśle i sektorze transportowym • Zwiększenie wykorzystania nadmiaru ciepła • Zwiększenie potencjału dla przedsięwzięć na rzecz efektywności energetycznej na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym • Zwiększenie świadomości i edukacja w zakresie efektywności energetycznej • Wzrost świadomości społecznej i edukacji w zakresie efektywności energetycznej
	<p>Obszar programowy: Odnawialne źródła energii</p> <p>Cel: Wzrost udziału źródeł odnawialnych w wykorzystaniu energii</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Gospodarka mniej zależna od węgla • Zwiększenie produkcji energii odnawialnej • Zwiększenie stałego dopływu energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych do istniejącej infrastruktury energetycznej • Strategie opracowane w celu polepszenia wykorzystania schematu zielonych inwestycji • Poprawa zdolności tworzenia rozwiązań dla odnawialnych źródeł energii na poziomach: krajowym, regionalnym i lokalnym • Wzrost świadomości społecznej i edukacji w zakresie odnawialnych źródeł energii
	<p>Obszar programowy: Adaptacja do zmian klimatu</p> <p>Cel: Zmniejszenie podatności ludzi i ekosystemów na skutki wywołane zmianami klimatu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwinięte systemy wymiany i informacji na temat przystosowania do zmian klimatycznych • Rozwinięte strategie i działania na rzecz dostosowania do zmian klimatycznych • Zwiększona zdolność oceny podatności na skutki wywołane zmianą klimatu • Zwiększenie świadomości i edukacja w zakresie adaptacji do zmian klimatu

	<p>Obszar programowy: Sektor gospodarki morskiej</p> <p>Cel: Zmniejszone emisje gazów cieplarnianych i zanieczyszczeń powietrza przez sektor morski</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Działania podjęte w celu zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych w sektorze transportu morskiego • Wzmocnione zdolności właściwych organów do wprowadzenia elementów polityki w obszarze zmian klimatu • Zwiększenie świadomości i edukacja na temat redukcji zanieczyszczeń powodowanych przez statki
Zmiany klimatyczne i odnawialne źródła energii	<p>Obszar programowy: Badania i technologie związane z ochroną środowiska i zmianami klimatycznymi</p> <p>Cel: Wzmocnienie bazy wiedzy na temat środowiska i zmian klimatycznych oraz zwiększenie zastosowania technologii środowiskowych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie krajowej i międzynarodowej wiedzy na temat obszarów programowych EOG związanych z ochroną środowiska i zmianami klimatu • Opracowanie i zwiększenie zastosowania technologii przyjaznych środowisku
Społeczeństwo obywatelskie	<p>Obszar programowy: Fundusz dla Organizacji Pozarządowych</p> <p>Cel: Wzmocnienie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego oraz zwiększenie wkładu w sprawiedliwość społeczną, demokrację i zrównoważony rozwój</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sprzyjanie aktywności obywatelskiej • Zwiększony udział organizacji pozarządowych w decyzjach podejmowanych przez władze lokalne, regionalne i krajowe • Ustanowienie międzysektorowych partnerstw, w szczególności z organizacjami rządowymi na szczeblu lokalnym, regionalnym i / lub krajowym • Promocja wartości demokratycznych, w tym praw człowieka • Rozwinięcie rzecznictwa i roli organizacji strażniczych „watchdog” • Rozbudowa sieci i koalicji organizacji pozarządowych działających w partnerstwie • Wzmocnienie zdolności organizacji pozarządowych i promocja tworzenia sprzyjających warunków ich działania • Zwiększony wkład do zrównoważonego rozwoju • Wzrost dobrobytu i zaopiekanie podstawowych usług dla określonych grup docelowych • Reintegracja osób z grup dyskryminowanych
Rozwój społeczny i zasobów ludzkich	<p>Obszar programowy: Dzieci i młodzież z grup ryzyka</p> <p>Cel: Poprawa bytu dzieci i młodzieży z grup ryzyka</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Skuteczne wdrożenie przepisów prawnych, realizacja polityki i działań w dziedzinie ochrony praw dzieci i młodzieży, zgodnie z zapisami odpowiednich dokumentów międzynarodowych • Poprawa jakości systemów opieki nad dziećmi i środków ochronnych, przekazywanie opinii zainteresowanym stronom i całemu społeczeństwu poprzez wysoką jakość debaty uczestniczącej • Wdrożenie skutecznych i sprawnych działań na rzecz dzieci i młodzieży z grup obciążonych szczególnym ryzykiem • Przeciwdziałanie przypadkom przemocy, nadużyć i wyzysku wobec dzieci i młodzieży i zwalczanie tych praktyk poprzez działania o wysokim stopniu oddziaływania • Opracowanie i wdrożenie zasad polityki i standardów dla interwencji w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości wobec nieletnich w celu zapewnienia ochrony i zaopiekania ich pełnych praw podczas zatrzymań, a także stworzenie szerokiej gamy środków dla młodocianych przestępców służących reintegracji społecznej • Zapewnienie równego dostępu do usług medycznych i opieki społecznej dla dzieci i młodzieży

	<p>Obszar programowy: Lokalne i regionalne inicjatywy na rzecz zmniejszenia nierówności i promowania spójności społecznej</p> <p>Cel: Wzmocnienie spójności społecznej i gospodarczej a poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Regiony i obszary miejskie współpracują w dziedzinie usług publicznych i prywatnych, a także w obszarze rozwoju przedsiębiorczości i innowacji, a bys tymulować rozwój społeczny i gospodarczy • Regiony doświadczają poprawy zwłaszcza w zakresie tworzenia miejsc pracy i / lub poprawy dostępu do usług publicznych • Władze lokalne i regionalne, a także podmioty prywatne i organizacje społeczeństwa obywatelskiego, rozwijają i inicjatywy zmierzające do wzmocnienia środków przeciwdziałającym dyskryminacji grup zagrożonych wykluczeniem społecznym i ekonomicznym • Władze lokalne i regionalne współpracują z podmiotami prywatnymi i organizacjami społeczeństwa obywatelskiego w celu wzmocnienia uczestnictwa w procesach decyzyjnych • Władze lokalne i regionalne rozwijają i modernizują sektor publiczny • Utworzenie lub wzmocnienie środków ochrony dla grup zagrożonych społecznym lub ekonomicznym wykluczeniem
	<p>Obszar programowy: Inicjatywy na rzecz ochrony zdrowia</p> <p>Cel: Poprawa zdrowia publicznego i zmniejszenie nierówności w dostępie do opieki zdrowotnej</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zmniejszenie nierówności pomiędzy grupami użytkowników • Zwiększone zasoby dla wszystkich poziomów opieki zdrowotnej • Lepsze zarządzanie w opiece zdrowotnej • Lepsze systemy finansowania • Poprawa krajowych rejestrów zdrowia i systemów i informacji medycznej, zarządzania i wykorzystania danych • Zwiększony dostęp do usług medycznych i ich lepsza jakość, w tym opieki w zakresie zdrowia reprodukcyjnego i profilaktyki dzieci • Zwiększony dostęp do usług zdrowotnych i ich lepsza jakość dla osób starszych • Zapobieganie i / lub zmniejszanie zapadalności na choroby związane ze stylem życia • Lepsza profilaktyka i leczenie chorób zakaźnych w tym HIV / AIDS i gruźlicy) • Poprawa usług w dziedzinie zdrowia psychicznego • Poprawa bezpieczeństwa żywności i zwiększenie dostępu do informacji dotyczących bezpieczeństwa żywności i zdrowia dla konsumentów, władz publicznych i przemysłu
	<p>Obszar programowy: Równouprawnienie płci i promowanie równowagi między życiem zawodowym i prywatnym</p> <p>Cel: Promowanie równouprawnienia płci i równowagi pomiędzy życiem zawodowym i prywatnym</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uwzględnianie zagadnień dotyczących płci w działaniach politycznych i praktykach • Promowanie większej świadomości i badań nad zagadnieniami związanymi z płcią • Pomysł na wymiana strategii politycznych i najlepszych praktyk w zakresie równouprawnienia płci • Lepsza równowaga między życiem zawodowym a prywatnym i rodzinnym • Lepsza równowaga płci w zarządach spółek • Zmniejszenie różnic w płacach kobiet i mężczyzn • Ustanowienie pełnomocnika / organów ds. równouprawnienia płci • Poprawa zdolności organizacji zajmujących się równouprawnieniem płci oraz ich współpracy
	<p>Obszar programowy: Ramy instytucjonalne w sektorze azyl i migracja</p> <p>Cel: Funkcjonowanie krajowego systemu zarządzania migracją, zapewniającego ochronę prawa do</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wzmocnienie ram instytucjonalnych w celu zapewnienia ochrony prawnej i opieki dla najbardziej narażonej grupy migrantów, tj. pozostających bez opieki dzieci • Dobrze funkcjonujący system, który pozwala ubiegającym się o azyl na przedłożenie wniosku o udzielenie międzynarodowej ochrony prawnej, rozpatrzenie tego wniosku w odpowiednim terminie i skorzystanie z oferty

Regulacje w sprawie wdrażania Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2009-2014
Załącznik 1 – Kwalifikowane obszary programowe

	<p>a zylu, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji ubiegających się o azyl i pozostających bez opieki dzieci (UASC)</p>	<p>tymczasowego zakwaterowania lub dobrowolny powrót do kraju pochodzenia.</p>
	<p>Obszar programowy: Fundusz stypendialny</p> <p>Cel: Zwiększenie kapitału ludzkiego i bazy wiedzy w Państwie-Beneficjencie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększona mobilność studentów oraz pracowników szkolnictwa wyższego pomiędzy Państwem- Beneficjentem a państwami EFTA-EOG • Rozszerzona i wzmocniona współpraca instytucjonalna na wszystkich poziomach sektora edukacji (edukacja szkolna, szkolnictwo wyższe, kształcenie zawodowe i osób dorosłych) pomiędzy Państwem – Beneficjentem a państwami EFTA-EOG • Zwiększona mobilność pracowników sektora edukacji ze wszystkich poziomów edukacji pomiędzy Państwem - Beneficjentem a państwami EFTA- EOG.
<p>Ochrona dziedzictwa kulturowego</p>	<p>Obszar programowy: Konserwacja i rewitalizacja dziedzictwa kulturowego i naturalnego</p> <p>Cel: Odbudowane, odnowione, zabezpieczone i publicznie dostępne dziedzictwo kulturowe dla przyszłych pokoleń</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Odbudowane, odnowione, zabezpieczone dziedzictwo kulturowe • Udokumentowana historia kultury • Dalszy rozwój społeczności lokalnych i stworzenie zrównoważonych pod względem gospodarczym warunków do życia poprzez rewitalizację dziedzictwa kulturowego i naturalnego • Powszechne udostępnienie dziedzictwa kulturowego
	<p>Obszar programowy: Promowanie różnorodności kulturowej i artystycznej w ramach europejskiego dziedzictwa kulturowego</p> <p>Cel: Poprawa dialogu i wzrost tożsamości europejskiej poprzez rozumienie różnorodności kulturowej</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zaprezentowanie współczesnej sztuki i kultury oraz pozyskanie szerszej publiczności • Podniesienie świadomości na temat różnorodności kulturowej i wzmocnienie dialogu międzykulturowego • Wzmocnienie indywidualnej tożsamości kulturowej obywateli • Udokumentowanie historii kultury